

МИЛЛИЙ ТИКЛАНİŞ

26 (35) 2009 йил 24 июнь, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

www.milliytiklanish.uz
e-mail: milliyt@sarkor.uz

Ёшлар келажак эгаси

Яқинда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Андикон шаҳар кенгаши "Ёшлар қаноти", "Камолот" ЙИХ вилоят кенгаши ҳамда "Мехримиз сизга" аёллар ва уларнинг оиласарини ижтимоий ҳимоя килиш маркази ҳамкорлигидаги "Ёшлар бугуннинг эртаси" мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

→ 3-бет

Миллий ФОЯ

Башарияттариҳи ҳар қандай давлат ва жамият муайян фоя ва мафкурасиз шайх олмаслигини кўрсатди. Зоро, инсон қалби, онги, руҳият ва шуури кўплаб саволларга жавоб берадиган ҳаётбахш фояга ҳамиша эҳтиёж сезиб ўшайди.

→ 4-бет

Миллий
чолгу асбоблари

Мустақиллик боис бугун юртимизда барча соҳаларда ўзгариш ва юксалиш манзараларини кузатиш мумкин. Айниқса аждодларимизнинг бебаҳо мероси бўлган ҳалқамалий санъати ва хунармандилиги билан шугулланётганлар-қадриятларимиз давомчилари учун янада кенг имкониятлар яратилди.

→ 5-бет

Мустақиллик майдони ҳалқимизнинг энг севимли масканига айланди.

МТБУГУНГИ
СОНДА:

ДАВРА СУҲБАТИ

Замонавий аёл қиёфаси

Олмалиқ шаҳридаги Ижтимоий-иқтисодиёт ва сервис касб-хунар коллежида "Глобаллашув жараёнida замонавий аёл қиёфаси" мавзусида давра сухбати бўлиб ўтди.

Фуқаролик жамиятини ўрганиш интиститутининг Тошкент вилояти минтақавий аҳборот-тадхили маркази ва Республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси вилоят бўлими ҳамкорлигига ташкил этилган давра субҳатида хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий, ҳукукий билимларини ошириш ҳамда оиласа маънавий-маърифий ва аҳлоқий тарбияни шакллантиришда аёлларнинг бурчлари, масъулиятлари хусусида тўхталиб ўтildi. Олмалиқ шаҳридаги маҳаллаларнинг 43 нафар маслаҳатчilari иштирок этган тадбирда хотин-қизлар ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини маҳалла фуқаролар йиғини раисларининг маънавий-маърифий ва диний ишлар бўйича маслаҳатчilari кўмагида амалга оширилган энг мақбул усул эканлиги кайди этилди.

Шунингдек, тадбирда глобаллашув жараёнida ўзек хотин-қизларнинг фуқаролик позициясини мустақамлаш, иштирок этган тарбияни ижтимоий-иқтисодий, сиёсий жараёнларга нисбатан тўғри баҳо бера олиш кобилиятини рivojлantiriши, айниқса ёш авлод онгидаги милий қадриятлар ва буғунги давр руҳини уйунлаштиришга қартилаган фикр-муҳолазалар замирда замонавий аёл қиёфаси ҳамдай бўлиши керак? деган саволга жавоб изланди.

Акс-саҳифа

Сардобани ўрганамиз

Газетамизда чоп этилган мақола партиядошларимизни эзгу ишларга унади

Тарихни ўрганмай туриб келажак сари интилишини саробга талпиниша қиёсласа бўлади. Чунки ҳар бир тарихий обидаларимизу анъаналаримизда келгуси авлод учун ҳаёт мактаби ва юксак маънавият мерос қилиб қолдирилган.

(Давоми 2-бетда)

ПАРТИЯ ХАЁТИ

2-бет

Фракция йигилиши

3-бет

Сардобани ўрганамиз

4-бет

ЎЗМТДП ДАСТУРИ — АМАЛДА

3-бет

Сиёсий партиялар ва фуқаролик жамияти

5-бет

Ёт ғояларга карши кураш

6-бет

Ҳамкорликдаги тадбирлар

7-бет

Интироға қарши чоралар

8-бет

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ХАЁТ

9-бет

"Оммавий маданият" таҳди

10-бет

Ёшларнинг ҳукукий билими синали

11-бет

МАЪНАВИЯТ

12-бет

Ватан меҳрин кўнгилга нақш этишим

13-бет

ЖАРАӘН

14-бет

Ҳамкорлик тараққиётга етаклайди

15-бет

Бахмал гилами

16-бет

Иш ўринлари кўпайди

17-бет

ҲАЛҚАРО ХАЁТ

18-бет

Бреттон-Вуд тизими

19-бет

Дунёдан дараклар

20-бет

КУТЛОВ

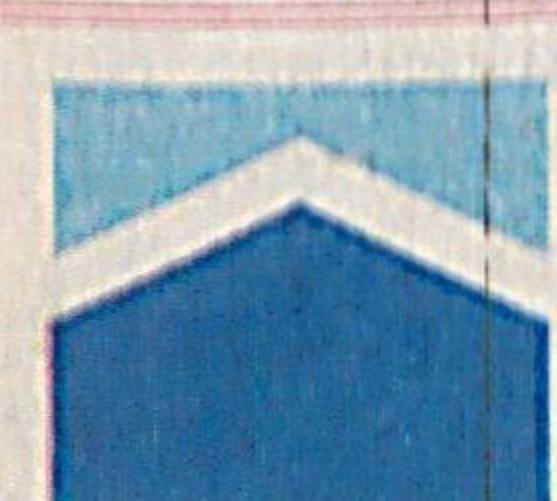
21-бет

Қалб манзаралари

22-бет

Турфа олам

23-бет

АЛОҚАВАНК – ЮҚАСЛИККА ИНТИЛГАНЛАР УЧУН

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.Каримов

Тошкент шаҳри,
2009 йил 19 июнь

Бугунги кунда мустақиллик биз учун энг улуг, энг азиз қадрият бўлиб, миллий ўзлигимиз, ор-номусимиз, гурур-иғтихоримиз тимсоли, эзгу орзу-интилишларимиз, ютуқ ва мэрраларимизнинг ҳаётбахш манбай сифатида шу мукаддас заминда, яшатётган барча ватандаримиз қалбидан тобора мустақам ўрин олаётганини кенг тарғиб этиш;

Халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан каттый ташлаб олган миллий тараккёт ўйли асосида кенг кўламили ислоҳотлар изчил давом этирилаётгани, жаҳон моливий инкоризо қиблатларига қарашмай, иқтисодиётимизнинг ўсиш суръатлари, аҳолининг ҳаёт ва фаровончилик даражаси барқарор сақланиб қоёлатганини, мамлакатимизда кабул килинган мухим ижтимоий дастурлар, жумладан, "Қишлоқ тараккётни ғаровонлиги йили" давлат дастурининг ихобий самараларини ҳар томонлама очиб бериш;

Мамлакатимизда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишларини, юртимизни ўзиёси тубдан ўзгариб, шаҳар ва кишлоқларимиз янада обод бўлиб бораётганини аниқ ва таъсирчан ҳаётӣ мисоллар ёрдамида ёритиб бериш;

Республика Мавнавият ва маърифат кенгаши томонидан Коракаллогистон Республикаси, вилоятларда тайёрлашга оммавий томошалар бўйича юксак профессионал маҳорат ва таъжига бора ўтказиб бериладиган сцена-рист ва режиссёrlар, ёзувчи ва шоирлар, композитор ва балетмейстерлар, саҳна рассомлари, истеҳодли ёш санъаткорлар, фольклор санъати вакилларидан иборат ижодий гурухлар кенг жалб этилсан.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси, ёзувчилар ва Бастакорлар уюшмалари билан биргаликда юртимизни таъсирчан ҳаётӣ мисоллар ёрдамида ёритиб бериш;

Мамлакатимизда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишларини, юртимизни таъсирчан ҳаётӣ мисоллар ёрдамида ёритиб бериш;

Республика Мавнавият ва маърифат кенгаши томонидан Коракаллогистон Республикаси, вилоятларда тайёрлашга оммавий томошалар бўйича юксак профессионал маҳорат ва таъжига қарашмай, жаҳон моливий инкоризо қиблатларига қарашмай, иқтисодиётимизнинг ўсиш суръатлари, аҳолининг ҳаёт ва фаровончилик даражаси барқарор сақланиб қоёлатганини ўзиёси тубдан ўзгариб, шаҳар ва кишлоқларидан иборат маънавий-маърифий тарғибот гурухлари ташкил этилганни ҳамда уларнинг аниқ режа асосида фаолият олиб бораётганини маълумот учун кабул килинсан.

Коракаллогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятларда махаллий бюджетлар ҳамда жойлардаги ишлаб чиқарish корхоналари, хўжаликлар, жамғармалар хисобидан;

Тошкент шаҳарда республика бюджети таъсирчан ҳаётӣ мисоллар ёрдамида ёритиб бериш;

Ўзбекистон Матбуют ва аҳборот агентлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига багишланган "Энг улуг, энг азиз" анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказиб.

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ

ОГОХЛИК

"Оммавий маданият" таҳди

УНИНГ МАЊНАВИЯТ КУШАНДАСИ ЭКАНЛИГИНИ УНУТМАЙЛИК

Биз бугун юртимизда янги ҳаёт барпо этар эканмиз, бир масалага алоҳида эътибор беришмиз лозим. Яъни, коммунистик мағкуру ва ахлоқ нормаларидан воз кечилганидан сўнг жасимида пайдо бўлган гоявий бўшиқдан фойдаланиб, четдан биз учун мутлақо ёт бўлган, мањнавий ва ахлоқий тубанлик иллатларини ўз ичига олган "оммавий маданият" ёпирлиб кириб келиши мумкинлиги барчамига аён бўлиши керак.

Ислом КАРИМОВ

Босит УМАРХЎЖАЕВ

"Оммавий маданият" (инглизчада mass culture) нинг туб замирида тижорат, моддий манфаатдорлик борлигини эътироф этиш жоиз. Зоро, унинг тарғиботи билан шугуланувчилар инсонинни ўз мақсадиди. Авало, оиласда шаклланади обод, иймон-эътиқод маҳаллада янада юксалади, ўзаро хамкорликда инсон равнаки ва камолотига хизмат қиласди. Миллий истиқлол гоясиги негизига "шахс-оила-маҳалла" училигига янада ўйунлашади. Авало, оиласда шаклланади обод, иймон-эътиқод маҳаллада янада юксалади, ўзаро хамкорликда инсон равнаки ва камолотига хизмат қиласди. Миллий истиқлол айни шу маънода ҳар бир фуқаронинг оила, жамият, эл-юрт оддигари бурч ва масъулиятини қай даражада адо этишини белгилови мезондир. Шу билан бирга юрт равнаки ўйуда меҳнат киляётган инсонларни ягона мақсад сари ундайди. Президентимиз таъқидлаганларидек: "Миллий мағкуру воситасида элу-юрт бирлашади, ўз олдига буюк мақсадлар кўяди ва уларни адо этишига кодир бўлади".

Ислоҳотларнинг бугунги босқичида раҳбар мањнавиятнинг юқлиши бўлиши нафакат табаки, балки ҳаётини ўтиёж ҳамдир. Чунки ҳар бир раҳбар ходим милий истиқлол гоясигини аҳамиятини англаби шунни ўз жамоасида шакллантиришга масъулдир. Зоро, ҳар бир етакчи милий истиқлол гоясиги ўйла-юрт бирлашади, ўз олдига буюк мақсадлар кўяди ва уларни адо этишига кодир бўлади".

Ислоҳотларнинг бугунги босқичида раҳбар мањнавиятнинг юқлиши бўлиши нафакат табаки, балки ҳаётини ўтиёж ҳамдир. Чунки ҳар бир раҳбар ходим милий истиқлол гоясигини аҳамиятини англаби шунни ўз жамоасида шакллантиришга масъулдир. Зоро, ҳар бир етакчи милий истиқлол гоясиги ўйла-юрт бирлашади, ўз олдига буюк мақсадлар кўяди ва уларни адо этишига кодир бўлади".

Милий гоя аввало, шу юрт манбаати, унинг равнаки ўйуда тер тўқаётган бугунги замондошлирмиз дунёкарарини шакллантириши, ўз олдига ўйган мақсадига эришишида хизмат қиласди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов милий истиқлол гоясиги ва мағкураси олдигари асосий мақсад ва вазифаларини қўйидаги таърифлайди: "Халқни буюк келајасак ва улувор мақсадлар сари бирлаштириш, мамлакатимизда яшайдиган миллиат, тили ва динидан катъий назар ҳар бир фуқарони ягона Ватан баҳт саодати учун доимо масъулият сезиб яшашга чорлаш, аждодларимизнинг бебаҳо мероси, милий қадрият ва аянаналаримизга муносиб бўлишга эришиш, фазилати ва комил инсонларни тарбиялаш, уларни яратувчи ғарбий ишларига даъват қилиш, шу мукаддас замин учун фидойлини ҳаёт мезонига айлантириш, милий истиқлол мағкурасининг боз мақсадидир".

Милий истиқлол гоясиги милий гоя тушунчаси билан узвий боғлиқ. Милий ўзлекни англаш саодати бугун Ўзбекистонда яша-

ётган ҳар бир фуқаро учун истиқлол таътилини таънидиган.

Бу бўшлиқни афсуски турли хилдаги ҳордик чиқариш усуслари билан тўлдириш авжига минди. Бундан милииардлаб даромад кўрадиганлар, ёшларнинг кўнгил очишининг оқибати ўйланмаган турларига қизикишини хисобга олганни билан ажralib турди. Бу ҳам "эркинликка эришиш" дей давло қилингани, лозим топилса бошқаларга ҳам ўнрак қилиб кўрастапётгани барчасидан ошиб тушапти. Дискотека масканлари ҳам шулар жумасидандир. Хозирги тунги клублар ахлоқий бузуқликни тарғиб этиши, кулоқни қоматга келтириб мусикалар шовқинидан иборатлигини инобатга

"Оммавий маданият" нинг қусурларидан бири одоб-ахлоқ мөбёллардан юз ўғириш, демократия ниқоби остида ҳақиқатни инкор қилиб, уни манфаатларга мослаштиришадир. Бир томондан саноат инқиlobi, техниканинг ривожланши Фарбда аҳолининг бўшилдиришадир. Бундан милииардлаб даромад кўрадиганлар, ёшларнинг кўнгил очишининг оқибати ўйланмаган турларига қизикишини хисобга олганни билан ажralib турди.

олсал, уни қандай қилиб дам олиш жойи дейиш мумкин.

Якинда американлик аллома Бенжами Франклиннинг "Хуштак" номли мактуб-хикоясини ўқиб қолдим. Унда ёзувчи танишига юбораётган мактуби орқали болалини хотирлайди. Ўша пайтлари оила аъзолари унга пул тутказганида нима ҳарид килишини билмай, гангиг колганини хеч унутмаслигига ургу беради. Йўлда жон-жаҳди билан ҳуштак чалаётган тенгдошини кўриб қолади-ю, унга ҳаваси келиб бор пулига шу матоҳини сотиб олади. Ўнини тўлдириб ҳуштак чалиб, оила аъзоларини безовта қилганидан, ота-онаси унинг нархига қизишиади. Ниҳоят болакайнинг алдангани, ҳуштакни ўз нариҳдан ўн баробар кимматга олганни аёб бўлади. Муаллиф мактуб сўнгидаги шунга ўшаша фикр билдиради: "Шундан ҳуштак чалиб завъланганидан кўра кўпроқ қайгура ботдим. Шундан бўён кимдир қизикиши дастидан чува тушса ёки катта талофт кўрса ўзимча бунинг ҳуштаги кимматга тушди, деб кўяман".

да. Баъзан қотиллик, безориликни тарғиб этувчи компььютер ўйинлари ҳам бунга сабаб бўлаётир...

Афсусланарли ва ачинарли томони шундаки, "Бу ҳолатларнинг бизга даҳи, ўз", дегувчиларни ҳам топилишиадир. От-оналаримиз айрим эшлар бўш вақти мазмунни ўқазиш ўнрига "Интернет кафе"ларда кунни кеч киляётганидан нолишганида шунни хисобга олиши, маълум чора кўлаши лозим.

"Хозирги кунда гоявий мухолифаримиз, мањнавиятимизга қарши кучлар ахолимизга, айниқса ёшларни мисбатан ахбортухурларни ўштиришга, "Оммавий маданият шаклидаги" пухта николланган таҳдида ва таъсирлар ўтказишга уринмоқда". Дарҳакиат, Ўртбошизининг ушбу фикри бизни янада оғохликка давват қиласди. Порлок келајак бунёд этиш, ўзлигимизни ёт мағкуралар таъсиридан сақлашимиз учун бу жуда мумкин. Ахир айтишади, ҳалқни ҳалқ, миллатни миллат киладиган унинг маданиятидир, деб. Маданиятсиз ҳалқ чин маънода ўзгаларга тобеъ бўлиб колади.

ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

Халқнинг буюк тараққиёт ўйлига чиқиши, шунингдек, жаҳон айвонида ўз қиёфаси ва сўзига эга бўлиши, энг аввало ушбу миллатнинг нечоги ўзлигини таниганини боғлиқ. Бунинг учун эса, албатта, ота-боболари яшаб ўтган ҳаёт ўйуни, улар қолдирган бой маданий ҳамда мањнавий меросни чуқур ўрганиши, шу билан бирга қадриятларнинг замидрида ўтган эзгу мақсадлар туб мазмун-моҳиятини англаши лозим. Зоро, бундай руҳда тарбияланган келајасак эгалари ҳар қандай ёт гоя ва таъсирларга қарши мањнавий қуролланган бўлади. Дарҳакиат, бу мањнавий юксалиши ўйуда юртимизда Президентимиз бошчилигига олиб борилаётган ишлар таҳсинга лойиқдир. Хусусан, истиқлолнинг ишларни кунларидан бошлаб милий маданиятимиз, санъатимиз, умброқий анъана ва қадриятларимизни қайта тақлаш, уларни асрар авайлаш ва янада ривожлантириши, айниқса, ёш авлодни уларга ҳурмат руҳидаги камол топтириши юзасидан кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

Жумладан, республика ўрта маҳсус қасб-хунар таълими тизимидағи академик лицей ва қасб-хунар коллежлари ўқувчилири иштироқида ўз йилдан бўён ўтказилиб келингаттан "Барҳаёт анъаналар" республика фольклор фестивалини ҳам фикримизнинг яқоли далилидир.

Тошкент Куришилар коллежида бўлиб ўтган ўшбу кўриктин-тунловининг республика босқичида Коракалпогистон Республикаси ҳамда ҳар бир вилоятнинг голиб фольклор дасталари ўзаро бelliшадилар. Жамоалар ўзла-

Барҳаёт анъаналар

ри яшайдиган ҳудудларига мос бўлган анъана, маросим ва урф-одатлари асосида театрлашган саҳна кўриниши, қадиий ҳалқ кўшиқларининг алла, ёр-ёр, лапар ва жазоз жанрларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

— Тадбирни ташкил килишимиздан максад,- дейди биз билан сұхбатда Тошкент Давлат маданият институти қадриятларидан маданият институти қадриятларидан намуналар ижро этилар. Ҳалқ рақслари, афсона, ривоят, эртаклар бўйича чиқишилар килдилар. Шунингдек, милий либослар ва маший буюмларнинг ўз масканларига мос кўринишларини намойиш этиб шархладипади.

БИЛИМДОНЛАР

Ёшларнинг ҳуқуқий билими синалди

Адлия вазирлиги ташабуси билан Наманган шахрида Алишер Навоий номидаги мусиқали драма ва комедия театрида "Хуқуқ билимдонлари" күнвонлар ва зуқколар республика беллашувининг худудлараро босқичи ўтказили. Ушбу беллашувдаги ҳуқуқ соҳасига ихтисослашмаган лицей ва коллеж ўқувчилиридан иборат Фарғонга, Наманган ҳамда Андижон гурӯлларни вилоятларига даъват қилиш, шу мукаддас замин учун фидойлини ўтказили. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси борасидаги билимларни мустаҳкамлаш, ёшларнинг эркин фикрлаш көбилияти ва нутк маданиятини ўтказиши, шунингдек, уларнинг ижтимоий фоллигиги ошириш ҳамда ён зуқко талабаларни аниқлаш ва разбатлантиришидан иборат. Тадбирда Адлия вазирлиги масъул ходимлари, Наманган вилоят ва шаҳар ҳоқимлиги, вилоят ҳуқуқида мухофаза киливуда идоралар, ҳалқ таълими, ўрта маҳсус қасб-хунар таълими башкортмалари, вилоят "Камолот" ёиХ бўлими ҳамда худудий ва марказий ОАВ вакиллари иштирок этиши.

Ушбу беллашувдаги ёшларнинг ўзбекистон Республикаси Конституцияси, ўзбекистон Республикасининг конунлари, шу жумладан сайлов ҳуқимлиги ва ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан ратификацияни килинган ҳалқаро шартномалар борасидаги билимлари синовдан ўтказилди.

Адлия вазирлиги
Ахборот ҳизмати

МАЛЬНАВИЯТ

 УЗЛИК

Ватан мөхрүн күнгилга

НАҚШ ЭТМИШАМ

Миллий театр из тарихидан лавҳалар

Бахриддин НАСРИДДИНОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими

ХХ аср бошларида Туркистан ўлка-сида янгича тарихий жараён юзага кела бошлади. Ўлкада театр бинолари, очик ва ёпик саҳналар, ёзма драматургия ва унинг дебоча пьесалари куртак ёза бошлади; янгича саҳна асарлари турлари (жанрлари) “драма”, “фожеа”, “оперетта”, “кичик опера”, “чолғули манзума” (музиқий драма), “чолғули ҳангома” (музиқий комедия), “болалар учун оперетта”, “Шарқий томошалар” бирин-кетин юзага келиб, ижодий фаолият кўрсата бошлаган турлича номдаги “тўда”ларнинг репертуаридан ўрин ола бошлади; “спектакль”, “афиша”, “программа”лар қатори, “томуша дастури”, “маромнома”, “саҳна безаги”, “чолғули томоша”, “режиссёр”, “суфлёр”, “саҳна мудири”, “дирижёр”, “хор”, “ансамблъ”, “оркестр” каби атамалар ҳам тез-тез кўзга ташлана бошлади. Бу жараёнлар “Эски шаҳар” деб ном олган Тошкент даҳаларида ҳам содир бўлмоқда эди. ХХ асрнинг 10-20 йилларига келгач эса ўша давр матбуотида худди ана шундай интирасини яққол кўрамиз. пайтларда, Туркистан ўйирик ва марказий ш. Тошкентда ташкил этилган корлари жамоаларига, груптарига, артистлик “Турон тўдаси”, “Изчи”си”, “Турқ кучи”, “Шарқий “Тараққий”, “Кўғирчоқ “Намуна”, “Ватан”, “Элтимон хаёл” каби миллий аспи берилганди. Санъаткорлар тирган “артистлар жамоати нафиса” деб, шабакаталган эди. Театр санъати намойиш этиладига ҳам миллий, ҳам ўзига атамалар, буюк аждодлариниң рак номлари “Каффоли”, “Хованди Тоҳур”, “Кўкалдигули”, “Шарқ саҳнаси”, “Изчи”, “Томуша боғи”, “Тумончилик”лар кўйилган эди.

Маърифатли зиёлларимиз театр санъати, саҳна маданиятини равнақ топтириш йўлида қизғин саъ-ҳаракатлар олиб борарканлар, миллий маданий меросни, қадимдан силсила портиб келаётган маънавий қадрият-ларимизни саҳнадан туриб акс эттириш, янгидан ниш уриб, ривожлана бораётган миллий драматургияга ўйғунаштириб кенг тарғиб этишиди.

шундай маълумотлар ҳам ёритилганди: “Театр тўдалари тобора кўпайиб бормоқда, гўё баҳорда очилган лолакизғалдоклар сингари”.

Маърифатли зиёлиларимиз театр санъати, саҳна маданиятини равнақ топтириш йўлида қизғин саъй-ҳаракатлар олиб борарканлар, миллий маданий меросни, қадимдан силсила тортиб келаётган маънавий қадриятларимизни саҳнадан туриб акс эттириш, янгидан ниш уриб, ривожлана бораётган миллий драматургияга уйғунлаштириш ва кенг тарғиб этиш, театр жараёнига кириб келаётган маҳаллий драматурглар асарларини саҳнада мужассам этиш каби фаолият билан бирга, жаҳон театр маданияти ютуқларини, драматургия намуналарини, миллий театр репертуар-ижро мундарижасига олиб кириб, маҳаллий томошабинлар орасида кенг тарғиб қилиш масалаларини ҳам сира эътибордан четда қолдирмадилар. Бу борада Мунавварқори Абдурашидхон, Беҳбудий, Авлоний, Тангриқул Ҳожи, Ҳожи Муин, Абдулла Бадрий, Хуршид, Абдулла Қодирий, Ҳамза, Фулом Зафарий, Мирмулла Шермуҳаммад, Фитрат, Фози Юнус, Чўлпон, Қори Ёқубий, Маннон Уйғур, Юсуфбек Курбонов, Шораҳим Шоумаровларнинг ўрни ва фидойилиги катта аҳамият касб этди. Улар ушбу муҳим тарихий жараёнда қизғин ташабbusлар кўрсата бошиб, жаҳон ва гарб драматургияси, театр санъатининг мумтоз намуналарини, миллий театrimиз репертуари га пайванд этиш йўлида ҳаракатлар қилдилар. Ўзбек саҳнасида Шекспир, Шиллер, Лопе де Вега сингари машҳур драматургларнинг пьесалари намоён бўла бошлади, маҳаллий томошабинлар бундай мумтоз муаллифларнинг "Отелло" (энг дастлабки ўзбек тилига таржима қилинган нусхаси - "Қора араб" дея номланган эди), "Қароқчи-лар", "Макр ва муҳаббат", "Қўзибулоқ" сингари драма, фожиа, комедия асарлари намойиш қилина бошланди. Эндиликда "архив"да ётиб, қарийб 90 йил мобайнида анча эскириб, сарғайиб қолган, ўша давр "маромнома"сига назар ташларканмиз, унда атоқли қалдирғоч драматург, театр намояндалари бўлган Хуршид (Шамсиддин Шарафиддинов), ўзининг "Туркистон" дея аталган саҳна асари "маромнома"сига "Театрдан олиб ибрат, тараққий топди Оврупо" дея, ёздириб қўйганини кўрамиз ва бундай даъват бежиз эмаслигини англаймиз. Миллий маданиятимиз намояндалари Оврупо ва жаҳон театр маданиятининг энг илғор йўналишларига эътибор қаратар эканлар, шу билан бирга ўзбек миллий театрининг ўзига хослиги, ўз қиёфаси, равнақ йўллари ҳақида ҳам жiddий ўйланган, қайғурган, саъй-ҳаракатларни авж олдиришга интилган эдилар. Агар биз ўша даврлар театр маданияти билан боғлиқ атамалар, ижодий гуруҳларга берилган номларга аҳамият берсак,

Қачонки, миллий маданиятимизнинг узвий қисми бўлган театр санъати хусусида сўз борар экан, буюк маърифатпарвар Махмудхўжа Беҳбудийнинг «Театр – бу ибратхонаадур», деб айтган фикрини эслаш ўринлидир. Бизнинг миллий театр саънатимиз тарихан жуда катта йўлни босиб ўтган бўлиб, унинг қадимий илдизлари халқ ўйин ва томошаларига бориб боғланади. Лекин XX асрга келиб ўзбек театр санъати янгитдан – юртимиз ва жаҳон миқёсида шакланган, давр синовидан ўтиб келаётган анъана ва тажрибалар асосида камол топганини эътироф этиши зарур.

Ислом КАРИМОВ

Мустақиллик боис бугун юртимизда барча соҳаларда ўзгариш ва юксалиш манзарапарини кузатиши мумкин. Айниқса аждодларимизнинг бебаҳомероси бўлган халқ амалий санъати ва ҳунарманчилиги билан шуғуланаётганлар-қадриятларимиз давомчилари учун янада кенг имкониятлар яратилди. Кўп узокқа бормай ҳунарманчилигимизнинг энг нозик турларидан бири бўлган миллий чолғу асбобларини ясаш ҳақида тўхталсак.

Миляй чолғу асбоблари

ясаһанъаналари давом этмокда

Камолиддин ҲОТАМОВ “Milliy tiklanish” мухбир

Тарихчиларнинг асарлари, халқ оғзаки ижоди намуналари ва археологлар томонидан топилган ёдгорликлар ҳамда чолғу асбоблари ва чолғучилар тасвирланган ҳайкалчалар, деворларга чизилган расмлар ўзбек мусиқа маданияти ва миллий чолғу асбоблари кўп асрлик тарихга эгалигидан далолат беради.

қуритилса, шунча чиройли овоз бериш хусусиятига эга бўлади ва ясалажак чолғу асбобининг умри ҳам шунча узаяди. Қадимда соз ясаш учун ҳатто 80-100 йиллар давомида қуритилган ёғочлардан ҳам фойдаланилган. Сознинг коса қисмига балиқ, илон ёки бузоқ териси қопланади. Шундан сўнг ҳар бир

Эгалигидан далолат беради. Буюк аждодларимиз Абу Наср Фаробий, Абу Абдулло Хоразмий, Абу Али ибн Сино, Алишер Навоий ва бошқа мутафаккир боболаримиз-нинг мусиқага оид асарларида ўша даврларда ҳам уд, танбур, дутор, рубоб, фижжак, най, сурнай, карнай ва доира каби миллий чолғу асбоблари кенг қўлланилгани таъкидланади. Зеро, бугунги кунда ҳам маҳаллий ҳунармандларимиз томонидан ясалган миллий чолғу асбоблари ўзининг ранг-баранг жилоси, оҳангробо қуйлари билан муҳлислар қалбига олам-олам завқ-шавқ ва ҳузур бахшида этмоқла чолғунинг садо чиқариш воситаси, яъни чолғуларнинг товуш манбай-торлари ўрнатилади. Бу ҳаммаси эмас. Сознинг торлари учун ипак, молнинг ичаги ёки мустаҳкам пўлат сим танланади. Ичак узунасига уч-тўрт бўлакка ажратилиб, худди арқондек ўрилади ва уч-тўрт кун мобайнида қуритилади. Хомашё деярли ингичка ҳолга келсада, уни симдек нозик қилиш учун таранг тортилади. Хуллас, созни қўлга олиб чалгандага мафтункор наво таралиши учун уста камида бир ой вақт сарфлайди.

Биз дўкончадаги бирбиридан чиройли ясалган ва

Махмуд Ошимов пойтахтимизда миллий чолғу асбоблари ясаш билан шуғулланади-
зидан троили жағын да
безатилган дутор, танбур,
рубоб каби чолғу асбоблари-
нинг безак жараёни билан
хам кизикдик.

ган моҳир усталардан бири саналади. Ҳунармандлар сулоласининг еттинчи авлод вакили бўлган Маҳмуд Ошмов бугунги кунда ўнлаб ҳунармандларга устозлик қилмоқда. У кишини мўъжазгина дўкончасида қизғин иш устида учратдик.

- Ҳаридорлар чолғу асбобларини сотиб олишда уларнинг қай даражада маҳорат билан безатилганига ҳам эътибор қаратишади. Қадимги усталар дуторни чиройли аёлга, бўғзидаги мол суюги ёки садафдан ясалган гулларни аёл бўйнидаги маржонга

- Бу ҳунар билан 16 ёшимдан шуғулланаман,-дейди билан сұхбатда М.Ошимов. - Илк меңнат махсулым дутор бўлган. Оилада ёлғиз ўғил бўлганим учун раҳматлик

булганим учун раҳматлик отамнинг устахонасидан чиқмасдим. Ҳам устоз, ҳам падари бузрукворимнинг “Хунар яширин хазина, куни келиб албатта бир кунингга яраши шубҳасиз”, деган насиҳатлари ҳеч эсимдан чиқмайди. Бугун ушбу ҳақиқатни янада чукурроқ англаяпман ва фарзандла-

сан, элнинг ҳурмати ва эътиборида бўласан, дердилар. У кишининг сўзларига амал қилиб кам бўлмадим. Катта ўғлим ўзим билан бирга ишлайди. Қолганлари ҳам чолғу асбоблари ясашдан хабардор.

Суҳбатимизга устанинг ўғли Максуд Ошимов ҳам

англашман ва фарзандла-
римга ҳам шуни уқтиряпман.
Устанинг хатти-ҳаракатла-
рини кузатиб, ойлар, йиллар
оша сиз билан бизга кўнгил
озуқаси берадиган соз
яратиш кишидан катта сабр-
қаноат, заҳмат, иродава
малака талаб қилинишига
амин бўлдик.

- Чолғу асбобларини ясашда нималарга эътибор бериш керак?

- Энг аввало овозининг жарангдорлиги ва чиройли нақшлар билан безатилишига эътибор қаратиш лозим. Дутор, рубоб, танбур учун биринчи навбатда унинг коса кисмининг шакли олинади, никмай ишланышни сўдимга мақсад қилиб қўйганман. Бундан ташқари ясаган маҳсулотларимизни нафақат юртимизда, балки бошқа давлатларга ҳам танитиш орқали қадимий урф-одатларимиз, анъаналаримиз, отабоболаримиз меросини янада кўпроқ тарғиб қилишни ният қилганман.

Қисмийнің шакли олинади, сүнгра үйилади. Коса учун күпинча тут, ўрик, ёнғоқ каби мевали дарахтлар ёғочи танланади. Улар орасида нисбатан сифатлиси тут дарахти ҳисобланади. Танлан-

ЖАРАЁН

РОБИТА

Ҳамкорлик тараққиётга етаклайди

Мамлакатимизнинг ижтимоий-иктисодий ривожланишида ҳалқаро молия институтлари (ХМИ) билан ҳамкорликни таъминлаш мухим аҳамият касб этади

Бундай ҳамкорликни ташкил этиши ва мустаҳкамлаш эса ўз навбатида сиёсий, ҳукуқий инфратузилмавий ва бошқа омиллар билан боғлиқдир. Ҳалқаро молия институтлари билан ҳамкорликнинг сиёсий омили, аввало буғун дунё эътироф этган Ўзбекистондаги барқарор вазият, ислоҳотлар ўтказишнинг 5 мааник тамоили, турмушнинг асосий соҳаларидағи бир қатор милий дастурлар билан тавсифланади.

Хусан ҲАСАНОВ,
Тошкент Молия институти магистранти

Бозор иктисодиётига босқич-ма-босқич, ижтимоий силканинг сарсиз ўтиш Ўзбекистон шароитида ўзининг ҳәйтлигининг кўрсатди, кескин сиёсий муаммоларни келтириб чиқармади. Ваҳолангни собиқ итифоқ тарқаб кетганидан сўнг ва ўтиш даври иктисодиётни шароитларида иш ҳақиқи ва пенсияларни ўз вақтида тўйлай олмаслик бир қатор бошқа МДХ мамлакатлари юз берди ва ҳозир ҳам кузатимокда. Ҳалқаро молия институтлари Ўзбекистон иктисодиётни инвестициялар кирират экан, шахсий дахлсизлик, активлар хавфисизлиги, мустақил суд тизими мавжудлиги ҳамда активларга нисбатан бошқарув тамоиллари, валюта назорати бўйича ҳукумат сиёсати, шу жумладан ички ва ташки банкларда валюта хисоб рақамига эга бўлиш ва банкларaro

хисоб рақами ташкил этиши билан кизиқидилар. Бизда эса чет эллик шериклар учун бу масалалар ҳал этилган. Шунингдек, Республика ҳукумати томонидан инвестицияларга кафолат ва иккى ёқлами соликла тортини бекор қилиш ва бошқа шартномалар кенг имкониятлар эшгина очади. Бундаги милий валюта-сўмни конвертацияларни хам киритиш мумкин.

ХМИлар билан ҳамкорликнинг ҳукуқий омилига келсак, аввало, ЎзР Конституциясида ва бир қатор қонунчиликни ҳужжатлари ҳамда қонунларда бу ҳамкорликнинг ҳукуқий базалари мустаҳкамланиб кўйилган. Ҳуссан Фуқаролик кодекси, Ҳужжалик-процессуз кодекси, Божхона кодекси, Солик кодекси, "Ташки иктисодий фаолияти" ва "Чет эл инвестицияларни хам киритиш мумкин".

Ҳалқаро молия институтлари замонавий рақамларни электрон стансиялар, симсиз тезкор коммуникациянинг йўлдош ва узли телефон алокаси, Республика пойтахтига бир қатор вилоят марказларida пейжинг тизимини ташкил этилиши билан тавсифланади, бунда ХМИлар фаол катнашмоқда. Шунингдек, ҳалқаро автомобиль магистралари ва темирйуллари куриши бундай ҳамкорлик тараққиётини ташминлайдиган асосий омиллардан хисобланади. Шунинг учун ҳам Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси ва рахнамолигида бу соҳада ҳам улкан бўнчкорлик ишлари амала оширилгандай ҳаммизига мальум. Жумладан, Пекин-Урумчи (Хитой)-Дўстлик-Олмалари ўз вақтида ва тўла ҳажмда хизмат кўрсатишни кафолатлади.

КИЛМИШ-КИДИРМИШ

Афсус чеккан тадбиркорлар

Бош Прокуратура хузуридаги Солик, валютага оид жиноятуга ва ундан келадиган даромадларни лекалаштиришга карши курашиб Департаментининг Чилонзор туман бўйими ходимларининг "Бунёдкор" кучасидаги "Собир Рахимов" автошохбекати ёнда ўтказилган тезкор текшируви натижасида Шайхонтохур туманида истиқомат килувчи ҳусусий тадбиркор Умиджон Мусаконовнинг ноконуний ишига чек кўйилди. Аниқланишича, ушбу шахс фаолияти давомида кўп маротаба савдо тартиб-коидларини бузуб, конунга хилф равишда хориждан келтирилган маҳсулотларни сутуга чиқарган.

Текшируви кунни ҳусусий тадбиркор Умид Мусаконов фуқаро С.Ҳасановга тегиши кирим ва сифат ҳужжатлари бўймаган, хорижда ишлаб чиқарилган умумий киймати 5,4 миллион сўмлик ҳами 40 дона "G-6" русумли газ хисоблагич ускуналарни 2.450 АҚШ доллари ҳамда 1431000 сўмга соғтадиганда кўлга олинди. Шунингдек, текширув жараённада Мусаконовнинг Тошкент шаҳар, Учтепа тумани, Карвон бозори худудидаги дўкони кўздан кечирилганда, у ерда ҳам тегиши кирим ҳужжатларига эга бўлмаган хорижда ишлаб чиқарилган 22 турдаги жами 1. 271. 000 сўмлик хўжалик маҳсулотлари мавжудлиги аниқланди.

Нурбек ҲАЛИМОВ,
Бош прокуратура хузуридаги СВОЖХДЛҚ
Департаменти Тошкент шаҳар,
Чилонзор тумани катта суринтирувчиси

Департаментнинг Бектемир туман тезкор ходимларининг текширувлари ҳусусий тадбиркорлик билан шуғулланбди, маҳсулот савдосини амала оширишда кўп маротаба қонунбузарлик кўлган савдо ходимларининг ишига чек кўйиди.

1985 йилда туғилган Омонула Азимов Собир Раҳимов туманинг "Тадбиркорларни давлат рўйхатидан ўтказиш инспекцияси"дан рўйхатдан ўтиб, ҳусусий тадбиркор сифатида фаолият олиб бора бошлаганига ҳам анча бўлди. Шундайдар кунларда Омонула янада бойинши орзу қилиб бошқа йўлур билан бўлса-да кўп даромад топишга уринди. Жиной ишда ўзига ҳамтовор қилиб фирибгарлица уддабурон бўлган Ҳамза туманида истиқомат килувчи фуқаро Ҳасан Юлдошевларни танланди.

Омонула Азимов ва Ҳасан Юлдошевларни ҳамин тил биркитирган ҳолда Альбина Хабибулинага умумий киймати 14. 641. 740 сўмлик ички турдаги, умумий оғирлиги 10 тоннадан ошик бўлган метал маҳсулотларни 3. 800 АҚШ доллари ҳамда, 8. 181. 740 сўмга сотадилар. Фирибгарлар харидор Хабибулинани янада ишонтириш учун санаси ва рақами кўрасатилмаган ХТ "Азимов О.Ф."нинг муҳри ва имзоси қўйилган юн хати ҳам беришиб. Бузокнинг юргуани сомонхонага деганларидек, ноконуний ҳатти-харакат дарҳол департаментнинг тезкор ходимларни томонидан назоратга олинни, далиллий ашёлар олиб кўйилди. Мазкур холат юзасидан Омонула Азимов ҳамда Ҳасан Юлдошевларга нисбатан жиной иш кўзғатилиб, суринтирув харакатлари олиб борилмокда.

Зиёвуддин АЪЗАМОВ,
Бош прокуратура хузуридаги СВОЖХДЛҚ
Департаменти Тошкент шаҳар,
Бектемир тумани катта инспектори

Департаментнинг Учтепа тумани тезкор ходимларининг Тошкент шаҳар Мирзо Улугбек туманидан рўйхатдан ўтган "Arshin trade" ҳусусий корхонаси фаолияти ўрганилганда, ушбу корхона томонидан қатор конун талаблари кўпдан равишда бузилиб, савдо қоидларига амал қилинмаган мальум бўлди. Жумладан, Б.Мансуров жами 42550 АҚШ доллари микдоридаги Португалия давлатидан ишлаб чиқарилган 53011306 сўмлик вино маҳсулотларни кадоқлаш учун копқокларни "Arshin trade" ҳусусий корхонаси орқали импорт қилиган. Импорт қилинган маҳсулотлар учун 17. 000. 000 сўм микдоридаги буҳоҳона ҳарожатларини амала оширган. Лекин олиб қилирган маҳсулотлар ноконуний равишда сотиб юборилиб, савдодан тушган маблаглар банк мусассасига инкасацияни килинмаган. Мазкур конунбузарлик юзасидан жиноят иши кўзғатилиган.

Ҳамидулла ҒУЛОМОВ,
Бош прокуратура хузуридаги СВОЖХДЛҚ
Департаменти Тошкент шаҳар,
Учтепа тумани катта инспектори

— Максад бир томондан қаштасилик мактабини ривожлантириб, бетакрор сўз-

ота (Қозоғистон)-Тошкент (Ўзбекистон) Тажан (Туркманистон I ва II)

- Сарахс- Машҳад (Эрон) ТрансОсиё темирйул тармогини куриш хақида айтиш ўрини.

1997 йилда Тошкентда Андикон (Ўзбекистон) - Ўш-Иркештам (Кирғизистон) - Кошғар (Хитой) темирйул ва автомобиль йўли курилиши масаласига бўлишланган кенгаша бўлиб ўтди. У Марказий Осиёдан Европага чиқиш Эрон ва Туркя орқали ёки Кавказ жануби - МДХ Қора денгиз бўйи мамлакатлари орқали Руминия ёки Болгария чиқиши мумкин.

Ҳалқаро молия институтлари билан ҳамкорликнинг ахборот омили барча вилоятлар марказида ўз бўлинмасига эга Савдо-саноат палатаси, ҳалқаро кўргазма ва ярмарка ўтказига турлилайдиган "Экс-по-марказ" ва бошқалар мавжудлиги билан тавсифланади. Пойтахтида, шунингдек, бир неча Бизнес-марказлар бор. Банк молия тизимининг барқарорлиги, 2008 йилда Республика Марказий банки томонидан амалга оширилган қатъий пул-кредит сиёсати макроиктиносидаги барқарорликни мустаҳкамлашга қаратидил. Жаҳоннинг кўллаб мамлакатларини қамраб олган молиявий инқироз кўлами кенгаятнинг қарамай, Ўзбекистон банк тизими ишончлилиги ва барқарор ривожланётгани, хорижий молиялаштириш манбалярига қарамаглиги йўклиги ва ташки инқироз ҳолатларининг салбий таъсирига берилмаслик хусусиятлари билан ажralib турибди. Айни пойтахтда банкларимизнинг умумий активлари ҳажми аҳоли ва юридик шахсларнинг хисоб рақамларидаги маблағларидан иккى барор кўпидир. Бу эса ушбу маблағларни ишончли химоя килиш ҳамда уларга ўз вақтида ва тўла ҳажмда хизмат кўрсатишни кафолатлади.

МУАММО, ИМКОНИЯТ, ЕЧИМ

Бахмал гилами

туман ҳунармандлари имкониятидан самарали фойдаланиш зарур

Бахмал туманинг тоғли қишлоқларидаги хонадонларга келин тушган кунлари ташириф буорганимисиз? Келин-кувга аталган ўйнинг деворлари, остонона "тиллодан" бўлиб кетади. Ҷўғдек қип-қизил гиламлар, рўйжалар, ердан то шифтга қадар йигилган, кўрпа-ёстиқлар, деразалардаги ўзбекона дарпардалар кўзингизни олади.

Парабоб ТОЖИБОЕВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

диган бозорнинг асосий қисмини чеварлар тайёрлаган бўйумлар эгаллайди. Бахмалдан гилам, кийгиз, рўйжа, тақият, опча, жулкурс ҳарид килиш ниятида ташириф буорган харидорларнинг сон-саноғи йўқ. Бозор чақон, кўлўг тегмайди.

— Бу маҳсулотларнинг баҳоси учнадиган киммат эмас, — дейишид бозордаги сотувчилар. — Лекин килинган меҳнатга яраша ҳак олаймиз. Оддий жунни бозорда сотсан, азимаган пул бўлади, лекин уни қайта тайёрлаб маҳсулотга айлантираси баҳоси бир неча баробарга ошиди. Шу хисобдан рўзгорга даромад келади, болаларимизни меҳнатга ўргатамиз. Ота-бобаларимиз санъатлари йўқлиб кетмайди. Ўзингиз тўкиган маҳсулотни бирорвонг ўйда кўрсангиз қанчалар куонасиз...

— Илгари бу ерда гилам ишлаб чирадиган корхона бўлган дейишиади, савол берамиш уларга.

— Ҳа бор эди, аммо тугатилиб кетди. Илончи қишлоғидан Қархонда бўлган чархларни жойи бор, лекин шундай сатлар бор:

— Нече ранг ва неча анвойи бўёк, Ахид бир санъатга яланор бунда. Кизлар қалбидаги меҳр, иштиёқ, Ранг-баранг иш бўлганларни бунда...

Биз қишлоғидаги Қиржигит Маматкуловлар хонадонидамиз. Ўй сохибаси Саидга опа иккى ўйна юқорида бир таъкидларни ҳамонларни жамияти корхоналарига ҳам ана шундай қуай шарт-шароитлар ва имкониятлар яратиб берилди.

2007-2010 йилларда ахолининг бандигини таъминлаш, рақобат ва тадбиркорликни кўйлаб-куватлаш курадиган тадбиркорларни бир таъкидига кийматидаги хорижий замонавий технологияниш бўлди. Бир ерда бир йил давомида 5 миллион дона фиш ишлаб чиқарилди. Гулистон туманидаги "Соҳил-Уммон Барака", Сайхунобод туманидаги "Жайхун" масъусияти киелланган жамияти корхоналарига ҳам ана шундай қуай шарт-шароитлар ва имкониятлар яратиб берилди.

2007-2010 йилларда ахолининг бандигини таъминлаш, рақобат ва тадбиркорликни кўйлаб-куватлаш курадиган тадбиркорларни бир таъкидига кийматидаги хорижий замонавий технологияниш бўлди. Бир ерда бир йил давомида 5 миллион дона фиш ишлаб чиқарилди. Гулистон туманидаги "Соҳил-Уммон Барака", Сайхунобод туманидаги "Жайхун" масъусияти киелланган жамияти корхоналарига ҳам ана шундай қуай шарт-шароитлар ва имкониятлар яратиб берилди.

— Ҳудога шукр, чорва молларимиз етарли, дейди опа. — Улардан олинган жунни йигирамиз, гилам тўкийимиз, кийгиз босамиз. Турилар матолардан ортиб колган чиқнадилардан куроқ кўрлача, ёстиқ қилемиз. Катта-катта матоларга каштасида оларни курадиган тадбиркорларни бир таъкидига кийматидаги хорижий замонавий технологияниш бўлди. Бир йил давомида 5 миллион дона фиш ишлаб чиқарилди. Гулистон туманидаги "Соҳил-Уммон Барака", Сайхунобод туманидаги "Жайхун" масъусияти киелланган жамияти корхоналарига ҳам ана шундай қуай шарт-шароитлар ва имкониятлар яратиб берилди.

— Бизнинг Бахмал қишлоқ Фуқаролар йиғинига қарашли 25 та қишлоқларда шунчалар кўп чеварлар бор экан, уларнинг кўлидан маҳсулот тайёрлардан нақш соламиз. Бу кўзларимизнинг сени.

— Ҳудога шукр, чорва молларимиз етарли, дейди қишлоқ Фуқаролар йиғинига қарашли 25 та қишлоқларда шунчалар кўп чеварлар бор экан, уларнинг кўлидан маҳсулот тайёрлардан нақш соламиз. Бу к

ҚУТЛОВ

“QIZILQUMSEMENT” Certificate № 0410020050368

«ҚИЗИЛҚУМЦЕМЕНТ» ОАЖ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ

Мамлакатимизда фаолият юритаётган барча матбуот ходимларини

27 шоң – Матбуот ва оммавий ахборот воситалари

ходимлари куни билан табриклайди.

Миллий истиқбол гоясни кенг халқ оммасига сингдиришда, мамлакатимизда амалга оширилаётган туб ислоҳотларини, дунёда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларини ўз вақтида тўғри ва холис ёритишда шикоат билан меҳнат қилаётган қаламкашларга ижодий баркамоллик тилайди.

«ҚИЗИЛҚУМЦЕМЕНТ» ИШОНЧЛИ ҲАМКОР!

КЎРГАЗМА

Қалб манзаралари

Гулзор Султонова ижодининг гасосий мавзуларидан биридир

Ёшларнинг “Илхом” клубида танқици санъаткор Гулзор Султонованинг “Метаморфозалар” (“Ўзғарышлар”) номи ижодий кўргазмаси очилди.

Шундай бир оғиз эслатиб ўтиш лозимки, Ўзбекистоннинг деярли барча атоли санъаткорлари, жумладан Баҳодир Жалолов, Жавлон Умарбеков, Алишер Мирзаев, марҳум мусаввир Шукрат Абдурашидов кабилар узларининг дастлабки кўргазмаларини айнан шу ерда намойиш этди.

Кўргазманы очган Caravan-One галереясининг раҳбари, неча ўн

йиллар давомидида Фаур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат науриётida санъат бўлимини бошкарсан ажойиб мутахассис Наталия Мусина Гулзорнинг кўргазмасини тамошабинларга хавола килиш унга катта завқ беришини, чунки Гулзор кўп кирралри ва истеъодиди шахс эканлигини уктириди.

Санъатшунос олима Людмила Кадзаеванинг таърифлашича: — Гулзор Султонова жаҳоннинг XVII-XIX асрларида яшаб ўтган барча рассомлар, хоҳ у Матисс, хоҳ Сезан бўлсин, хатто Гойя бўлсин (бу номни ҳам бемалол тилга олами) ва бугун ҳам яшаб турган америкалик, рус, япон рассомлари бўлсин- барчалари орасида улардан кам эмаслиги ва ўзига хослиги билан яқул кўзга ташланни турдиган, юракни ларзага соловчи ёрқин истеъодод соҳибидири. У камтар, мақтобдан ҳам, танқиддан ҳам чўчимайдиган, иродали, меҳнаткаш, тиним бил-

мас инсондир. Графика, ҳайкалтарошлик ва куолчилик бўломлари яратишида бирдай кучга эга. У билан ўзбек халқи ҳар қанча гурурланса аргизиди.

Шоира Кутлибеканинг фикрича: — Гулзор Султонова образлизи инсонга баланд рух беради ва ўзига хослиги жihatдан Навоийнинг энг зўр газали, Бобурнинг ёки Чўлпоннинг энг кучли шеврлари қадар одами ўйлантиради ва юксалитиради. У замон ҳақида ўзининг тасвир чизигилари билан тўғри, ҳақонки манзаралар яратди. Гулзор Султонова Андикондан туғилган. 1987 йилда Тошкентда Театр-тасвирӣ санъат институтини таномлаган. Ўзбекистон Бадий академияси ижодий бирлашмаси аъзоси. Гулзор 20 йил давомида турлича ижро усулиларидан фойдаланиб графика, ҳайкалтарошлик ва керамика соҳасида ажойиб образлар яратди.

Гулзорнинг асарлари- қайси соҳада бўлмасин-гузал ва нағис, хиссётий бой ва уларнинг ҳар бири ҳаётий чуқур фалсафий мъалопатга эга.

Одамларнинг ички дунёси, инсоний муносабатлари, аёлларнинг тақдирлари Гулзор асарларининг бош мавзулариди. У инсон руҳининг ҳолатларини катта маҳорат билан акс этириди: бу дунёда инсоннинг ўрни ва вазифаси, руҳияти, ўзига хос табиати ва кайфиятини беради. Унинг ҳар бир тимсолида қалбнинг мутасиблиги, куатуван кўнгил, яшашга мухаббат туйгуларини кўриш мумкин. Бирор асарида лоқайлик, безгинлик алломатлари кўринмайди. Ҳаётга муносабати бениҳоз фоал (актив)дир. “Боглиқ фикр”, “Тарози”, “Ошик-машуқлик”, “Тугилиш”, “Эркаклар мухаббати” - истаган асарини кўрманг, сизни фикрлаша унайдайди.

Миразиз АЪЗАМ

хада бўлмасин-гузал ва нағис, хиссётий бой ва уларнинг ҳар бири ҳаётий чуқур фалсафий мъалопатга эга.

Одамларнинг ички дунёси, инсоний муносабатлари, аёлларнинг тақдирлари Гулзор асарларининг бош мавзулариди. У инсон руҳининг ҳолатларини катта маҳорат билан акс этириди: бу дунёда инсоннинг ўрни ва вазифаси, руҳияти, ўзига хос табиати ва кайфиятини беради. Унинг ҳар бир тимсолида қалбнинг мутасиблиги, куатуван кўнгил, яшашга мухаббат туйгуларини кўриш мумкин. Бирор асарида лоқайлик, безгинлик алломатлари кўринмайди. Ҳаётга муносабати бениҳоз фоал (актив)дир. “Боглиқ фикр”, “Тарози”, “Ошик-машуқлик”, “Тугилиш”, “Эркаклар мухаббати” - истаган асарини кўрманг, сизни фикрлаша унайдайди.

Миразиз АЪЗАМ

ҮТИТ

Яхшидир жуфт жуфтга ҳамсифат, Барча ишлар ҳал бўлур бомаслачат.

* * *

Хар қачон кўпик кетур, дарё қолур.

* * *

Имтиҳонни имтиҳон қил.

Жалолиддин РУМИЙ

БИЛАСИЗМИ?

Россия дунёда кинотеатрлар сони бўйича биринчи ўринда туради.

* * *

Андорра дунёдаги почта хизмати текин бўлган ягона давлатdir.

* * *

672 рақами Антарктиданинг ҳалқаро телефон коди хисобланади. Гарчи аҳоли доимий яшамас-да, ушбу музликлар мамлакатига ҳам телефон коди ажратилган.

* * *

Инсон ёлғон гапирганида юраги одатдагидан кўра тезорқ ура бошлайди. Буни милоддан олдинги 250 йилларда юон шифокори Эрасистрат (мил. ол. 300-240) аниқлаган эди. Айни кунда мазкур кашфиёт «ёлғон детектори»нинг ишлаш принципи асосини ташкил қиласди.

ТУРФА ОЛАМ

Сув остидаги вулқон

Ҳалқаро тадқиқотчилар гуруҳининг маълум қилишича Индонезиянинг Суматра ороли ёнида кучли сув ости вулқони аниқланган.

Олимларнинг таъкидлашича, 6 километр чуқурлиқда пайдо бўлган вулқоннинг диаметри 50 км, бандандиги 4,6 минг метрни ташкил этаркан. Бу вулқон ер остидаги зилзилаларни ўрганиш чоғида аниланган бўлиб, хозирги кунда дунёдаги энг йирик вулқонлардан бири хисобланмоқда. Шундай бўлса-да, айрим олимлар кашф килинган вулқонга шубха билан қарашибмоқда.

— Тўғри, вулқон ўз-ўзидан бирданига пайдо бўлмайди, балки у олдиндан мавжуд бўлгандир. Аслида вулқон пайдо бўлиши узок жаҳарини ташкил этади. Агар у аввал ҳам бўлганида спутник орқали уни пайкаш мумкин эди, дейди ЦРІ геологик тадқиқотлар маркази олимларидан бири.

Баҳайбат топилма

Австралийлик олимлар Ява оролида бус-бутун сақланиб қолган қадимига фил суюкларини топишган.

Тахминан 200 минг йил аввал яшаган филнинг суюги (қолдиги эмас) яхи сақланганлиги олимларни ҳайратта солмоқда. “Бу жуда ноёб топилма, негаки, у бус-бутун сақланиб қолган ягона нусхадир. Аслида булак-бўлак суюк колдиги ёки филинг шоҳи топилар эди”- дейди австралийлик олим Ван ден Берг. Тадқиқотчилар фил суюгини ташкарига олиб чиқиш учун салқам тўрт хафта давомида уринишган. Ва ниҳоят археологлар уни ўрганиш ва тадқиқоти давом этириш максадида Банданг шаҳридан Геология музейига тақдим этишган.

LG дан яна бир янгилик

Бугунги кунда LG компанияси ўзининг турфа иҳтиyorlari билан ҳамманинг энтиборини тортмоқда.

Бу сафар компанияни ўзининг янги иҳтиirosи — 23-дюймли LCD дисплейини омма энтиборига ҳавола эти. Мутахассисларнинг фикрича, ушбу дисплей ёрдамида компютерда 3D кўринишидаги машрутлар билан ишлаш ниҳоятда кула кўйла. Компания ходими-нинг айтишича, айниқса, унда full-HD форматининг кўлланилиши компьютер ишқибозларига яна ҳам маъқул бўлиши аниқ.

Доривор ўсимлик

Амазонка қирғоқларидаги ажойиб ўсимлик — катуаба ўсади. Айтшиларича, у инсон унун зарур бўлган доривор ўсимлик хисобланаркан.

Катуаба ниҳоятда тез усадиган ўсимлик дарахти бўлиб, у фаткат Бразилиядада учрайди. Унинг шифобахш хусусиятини илк бор хиндулар билиб, асрдан-арсга буни сир тутиб келишган. Бирок, бразилиялик мутахассислар халқаро олимлар гуруҳи билан ҳамкорликда дарахт пўстлоғининг сувини текшириб, катор тадқиқотлар үтказишган. Олимларнинг таъкидлашича, бу ўсимликнинг шарбати инсон саломатлигига икобий таъсир этиб, суръани толикини синдромини даволайди, кайфияти кўтариб, ўйқусизликнинг олдини олади ва эслаб колии механизмини яхшиларкан. Негаки, у нихоятда кислородга бой бўлиб, миядиги хужайраларга яхши тасир киласди.

Наргиза ХУДАЙБЕРГАНОВА тайёрлари

ТАХРИР ҲАЙЬАТИ

Ахтам ТУРСУНОВ, Аҳрор АҲМЕДОВ, Фолибшер ЗИЯЕВ, Сувон НАЖБИДДИНОВ, Муҳаммаджон КУРОНОВ, Ражаб ЖУМАНИЁЗОВ, Фағуржон МУҲАМЕДОВ, Улуғбек МУҲАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА, Рустам КОСИМОВ, Баҳодир ШАРОФОВ, Арслон ЭШМУРОДОВ

Бош мухаррир: Жалолиддин САФОЕВ

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи-назаридан фарқланши мумкин. Реклама ва эълонлардаги факт ва далиллар учун таҳририят жавобгарлини ўз бўйнига олмайди.

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-үй

Газета ҳафтанинг чоршанба куни чиқади. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган. Буюртма — Г-523, Адади — 4196

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371) 234-87-74, 234-87-73, 234-86-41 ФАКС: (8-371) 234-69-55, 234-01-47

Хажми 4 босма табоқ оғсет усулида босилди. Козоз бичими А-2

Саҳифалочи: Акбар ШОДИЕВ Навбатчи мухаррир: Ислам ХУДОЁРОВ

Навбатчи: Акобир САЙИДОВ

«ШАРК» нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзизи: «Буюк Турон» кўчаси, 41-үй. Босишига топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 19.00.